

طراحی نظام ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

چکیده:

مقدمه: علی‌رغم نقش محوری حاکمیت بالینی در ارتقاء کیفیت خدمات بیمارستانهای کشور، تا کنون چارچوب معیارهای مشخصی به صورت علمی برای ارزیابی بیمارستانها بر اساس اصول آن تدوین نشده است. این مطالعه با هدف طراحی نظام ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شده است.

روش پژوهش: این مطالعه از نوع کیفی و کمی (ترکیبی) است پژوهش، شامل ۴ مرحله اصلی است که در آن، ابتدا مبانی نظری موضوع پژوهش مورد بررسی قرار گرفته و چارچوب اصلی سوالات راهنمای مصاحبه و اجزای مورد تأیید نظام ارزیابی حاکمیت بالینی در سطح دنیا و نظام اولیه پیشنهادی بر اساس مراجع بین‌المللی در این قسمت معین شده است. سپس با استفاده از یک مطالعه کیفی به روش مصاحبه نظام اولیه پیشنهادی که در مرحله قبل بر اساس مراجع بین‌المللی تدوین شده است در این مرحله مورد جرح و تعدیل قرار گرفت تا با شرایط کشور ایران تطبیق یابد. در مرحله سوم با بهره‌گیری از فن دلفی نظام طراحی شده در مرحله قبل معتبر گردید. در طی مرحله چهارم مولفه‌های این نظام از طریق AHP وزن دهی شدند و در طی مرحله آخر در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بطور عملی پیاده شد.

یافته‌ها: مدل‌های ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی عبارتند از مدل کشور استرالیا، مدل NHS انگلستان، مدل SPOCK و OPTIGOV. ابعاد استخراجی نهایی از این مدلها عبارتند از: پاسخگویی، تدوین سیاست و استراتژی، ساختار سازمانی/حاکمیت، تخصیص منابع، آموزش و توسعه شغلی، اندازه‌گیری عملکرد، محک زنی خارجی، بیمارمحوری، مدیریت خطر، مشارکت پرسنل، IT، منابع انسانی، تحقیق و توسعه، EBM، ممیزی بالینی، HTA و کیفیت. اجزای تشکیل دهنده نظام ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی ایران عبارتند از مدیریت منابع انسانی، ارتقاء کیفیت بالینی، مدیریت توسعه، سازماندهی حاکمیت بالینی و خدمات سلامت بیمار محور. در رابطه با یافته‌های مرحله کمی پژوهش، بالاترین امتیاز را در زمینه ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی در بین بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بیمارستان F کسب نموده است بیمارستانهای G و E نیز در رتبه‌های بعدی قرار دارند همچنین کمترین امتیاز در این زمینه متعلق به بیمارستان I می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: بهره‌گیری از نتایج این تحقیق در قالب معیارهای ۱۶ گانه ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی می‌تواند ملاک‌هایی هشت‌گانه‌ای که در حال حاضر در کشور توسط وزارت بهداشت به منظور ارزیابی استقرار حاکمیت بالینی بکار گرفته می‌شود را کامل‌تر نموده و چارچوبی عملی و کاربردی به منظور ارزیابی بیمارستانهای کشور بر اساس ارکان حاکمیت بالینی ارائه دهد.

کلیدواژه‌ها: نظام ارزیابی، استقرار، حاکمیت بالینی، تامین کیفیت، بیمارستانهای آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد